

var. Dernæst ønskede vi, at der skulde skaffes Oplysning om, hvilken Livsstilling Forældrene til de Børn, som modtage Statsunderstøttelse, indtage, for at man altsaa kunde se, til hvilke Samfundslag det er, at denne Statsunderstøttelse gives. Nu er det jo saaledes, at Danmark er blevet berømt for sine Højskoler, ikke alene i Indlandet, men ogsaa i Udlandet, men det forekommer mig mærkeligt, at i dette Land, hvor Højskolerne ere saa gamle, have vi ikke Rede paa eller faaet Oplysning om, hvor mange unge Mennesker der besøge vore Højskoler. Vi have ved Lovforslaget faaet oplyst, at der er omtrent 6,000 Aarselever, men deraf kan man ikke slutte sig til, hvor stort det aarlige Elevantal er, fordi der til at udgøre 1 Aars-elev skal være 4 Piger eller $2\frac{2}{5}$ Karle. Man kan altsaa ikke af Aarselevernes Tal slutte sig til, hvor stort det virkelige Tal er hvert Aar, eller hvor mange Karle og hvor mange Piger der er, og heller ikke, hvorledes de enkelte Skoler ere besøgte. Jeg synes, at det er Oplysninger, der vilde have stor almen Interesse. Dernæst vide vi heller intet om, til hvilke Samfundslag det er, at disse Understøttelser gives. Jeg har den Overbevisning, at Højskolen særlig maa kaldes en Gaardmandsskole. Det er særlig Gaardmandsklassens Børn, der i Tidens Løb har nydt godt af Højskolerne og derved af de store Understøttelser, som Statskassen har ydet. Det er rigtigt, hvad Udvalget siger, at mange af de fattige ere udelukkede derfra, at det ikke kan nytte, at man giver disse smaa Understøttelser, der nu bydes. De maa alligevel sige nej, de kunne ikke tage Del i et saadant Højskoleophold. Hvis navnlig dette sidste Spørgsmaal var blevet tilstrækkelig oplyst fra Ministeriets Side, er det min Overbevisning, at det vilde have tjent til at styrke vort Ændringsforslag. Men disse Oplysninger have vi desværre ikke faaet, og jeg forstaar ikke den Grund, som ledede Udvalget til den 18de Marts at nægte os at afsende vore Spørgsmaal. Ellers plejer det at være Skik, naar et enkelt Medlem eller et Mindretal i et Udvalg ønsker at afsende Spørgsmaal gennem Udvalgets Formand til Ministeren, at der vises den største Beredvillighed fra Formandens Side til at afsende saadanne Spørgsmaal. Hvad nu Grunden til Flertallets Vægring har været, ved jeg ikke. Maaske er det den, at de Herrer ere bange for, at Sagen skulde blive fuldt og klart oplyst. (*Zahle*: Nej, for at Sagen skulde

blive forhalet!) Den Frygt havde det ærede Medlem for Ringsted ikke behøvet at nære, thi Spørgsmaalene bleve stillede den 18de Marts, og først i Dag, den 17de April, ere vi naaet til anden Behandling. Der havde altsaa været udmærket Tid til at afsende disse Spørgsmaal og faa dem besvarede. Der maa have været andre Grunde end Hensynet til Tiden, der have været bestemmende for Flertallets Optræden ved denne Lejlighed. Det er imidlertid sket. De Herrer have jo Magten, og de vise ogsaa Lyst til at bruge den, vi maa som Mindretal finde os i, hvad Flertallet i sin Magtfuldkommenhed dikterer os.

Jeg kunde have Lyst til at gøre endnu en Bemærkning vedrørende Lovforslagets § 6, hvori det bestemmes, at der skal anvendes et Beløb af indtil 8,000 Kr. paa at føre Tilsyn med vore Folkehøjskoler og Landbrugsskoler. Jeg kunde ogsaa have ønsket, at den Indberetning, der sikkert maa foreligge fra den tilsynshavende, og som jeg antager hvert Aar indsendes til Ministeriet, var kommen til Udvalgets Kundskab. Jeg tror, at man derved kunde have faaet Oplysninger om Ting, der kunde have haft Betydning for denne Sags rette Bedømmelse. Men det kunde heller ikke ske, saadanne Oplysninger maatte vi heller ikke faa. Jeg vil tillade mig at henstille til den højtærede Minister, om han ikke ad Aare vil sørge for, at denne Indberetning kan blive tilgængelig, om ikke just for Offentligheden, skønt jeg ikke kan se, hvad der skulde være til Hinder derfor, saa dog for Rigsdagens Medlemmer. Jeg vil sammenligne denne Sag med Real-skolerne, hvor der ogsaa fra Statens Side er ansat en tilsynsførende, der afgiver sin aarlige Beretning, som er tilgængelig for Offentligheden. Jeg har undertiden set den indeholde endog en ret skarp og indgaaende Kritik af enkelte Skoler og enkelte Ting, som anses for uheldige ved Skolerne. Jeg tror, at en saadan offentlig Kritik vil være i alles Interesse, og den vil lige saa fuldt være af Interesse og til Gavn for selve Skolen som for den almene Befolkning og for Rigsdagen. Er der Fejl og uheldige Ting ude ved de enkelte Skoler, er det heldigt, at det drages frem i Dagens Belysning. Jeg synes, vi have et berettiget Krav paa at faa Oplysning om disse Ting, naar vi anvende saa store Beløb, som der her er Tale om, paa at støtte Skolerne. Jeg skal slutte med at anbefale det af Mindretallet stillede Ændringsforslag.